

भैक्ष्यकालमाह विधूमेइति गृहेइतिशेषः ॥ २२ ॥ त्रीनृगृहान् ॥ २३ ॥ जिजीविषुवद्धनादिसंपहं मुमूर्षुवदन्नादित्यामं ॥ २४ ॥ वासीतक्षायुधंतया ॥ २५ ॥ याइति निमेषोन्मेषाशनपानादिशारीरनिर्वाहमात्रकर्मस्वस्थितइत्यर्थः ॥ २६ ॥ तेष्वपिकर्मसुअसक्तः अपरित्यक्तः नित्यं वशीकृतः संकल्पो मनः क्रियायेन दृढमना इत्यर्थः नास्ति परित्यक्तः संकल्पो यस्मादन्य इति वा सुनिर्णिक्तात्मकल्मषः सम्यक्दूरीकृतधीमलः ॥ २७ ॥ वागुराः स्नेहपाशान् ॥ २८ ॥ चिकीर्षितमाहवीतरागइति ॥ २९ ॥ एकेमूढाः कार्यकारणसंश्लिष्टं स्वमुखेन निमित्तभूतेन संलग्नं रूपादिकं बिभ्रति आलोपकारकत्वेन पुष्पंति तथा च शु

विधूमेन्यस्तमुसलेव्यंगारेभुक्तवज्जने ॥ अतीतपात्रसंचारेकाले विगतभिक्षुके ॥ २२ ॥ एककालं चरन्मैश्वं त्रीनथ द्वे च पंचवा ॥ स्नेहपाशं विमुच्याहं चरिष्यामिमहीमिमां ॥ २३ ॥ अलाभे सति वालाभे समदर्शी महातपाः ॥ न जिजीविषुवत्किंचिन्नमुमूर्षुवदाचरन् ॥ २४ ॥ जीवितं मरणं चैव नाभिनंदन्न च द्विषन् ॥ वास्यैकंतक्षतो बाहुं चंदने नैकमुक्षतः ॥ नाकल्याणं न कल्याणं चिंतयन्नुभयोस्तयोः ॥ २५ ॥ याः काश्चिज्जीवताशक्याः कर्तुमभ्युद्य क्रियाः ॥ सर्वास्ताः समभित्यज्य निमेषादिव्यवस्थितः ॥ २६ ॥ तेषु नित्यमसक्तश्च त्यक्तसर्वेन्द्रियक्रियः ॥ अपरित्यक्तसंकल्पः सुनिर्णिक्तात्मकल्मषः ॥ २७ ॥ विमुक्तः सर्वसंगेभ्यो व्यतीतः सर्ववागुराः ॥ न वशे कस्यचित्तिष्ठन्सधर्मा मातरि श्वनः ॥ २८ ॥ वीतरागश्च रन्नेवंतुष्टिं प्राप्स्यामि शाश्वतीं ॥ तृणयाहिमहत्यापमज्ञानादस्मि कारितः ॥ २९ ॥ कुशलाकुशलान्येके कृत्वा कर्माणि मानवाः ॥ कार्यकारणसंश्लिष्टं स्वजनं नाम बिभ्रति ॥ ३० ॥ आयुषोते प्रहायेदं क्षीणप्राणं कलेवरं ॥ प्रतिगृह्णाति तत्पापं कर्तुः कर्मफलं हितम् ॥ ३१ ॥ एवं संसारचक्रे स्मिन् व्याविद्धे रथचक्रवत् ॥ समेति भूतग्रामो यं भूतग्रामेण कार्यवान् ॥ ३२ ॥ जन्ममृत्युजरा व्याधिवेदनाभिरभिद्रुतं ॥ अपारमिव चास्वस्थं संसारं त्यजतः सुखं ॥ ३३ ॥ दिवः पतत्सु देवेषु स्थानेभ्यश्च महर्षिषु ॥ कोहिनामभवेनार्थी भवेत्कारणतत्त्ववित् ॥ ३४ ॥ कृत्वा हि विविधं कर्म तत्तद्विविधलक्षणं ॥ पार्थिवैर्नृपतिः स्वल्पैः कारणैरेव बध्यते ॥ ३५ ॥ तस्मात्प्रज्ञामृतमिदं चिरान्मां प्रत्युपस्थितं ॥ तत्प्राप्य प्रार्थये स्थानमव्ययं शाश्वतं ध्रुवं ॥ ३६ ॥

तिः न वा अरेपत्युः कामायपतिः प्रियो भवत्यात्मनस्तु कामायपतिः प्रियो भवतीति ॥ ३० ॥ अनात्मीयेष्वात्मीयबुद्ध्या तत्पोषणार्थं कृतं कर्म तु मरणातिपिनमुंचतीत्याह आयुषइति ॥ ३१ ॥ व्याविद्धे भ्राम्यमाणे समेतिसंयोगमेति ॥ ३२ ॥ अस्वस्थमात्मनि अध्यासं विनारज्वां भुजंगवदविद्यमानं ॥ ३३ ॥ ऐहिकार्थानां त्यागे सुखमुक्तामुष्मिकाणामपित्यागे तदस्तीत्याह दिवइति भवेन स्वर्गैश्वर्येण कारणमविद्या तस्यास्तत्त्वं दुःस्वमयत्वं तद्वित् ॥ ३४ ॥ कृत्वा हीति विविधं सामायुपायवत् विविधलक्षणं नानाविधकपटादिरूपं कर्म कृत्वा स्वल्पैः पार्थिवैः क्षुद्रराजभिर्नृपतिर्महाराजो बध्यते कारणैः स्वापमानादिभिर्हेतुभिः बहवो मिलित्वा एकं महान्तं भ्रंतीत्यर्थः ॥ ३५ ॥ यस्माद्दुःस्वमयं क्षयिष्णुचरैश्चर्यतस्मात् स्थानं मोक्षं अव्ययं पक्षयशून्यं शाश्वतं अनादि ध्रुवं सदैकरूपं ॥ ३६ ॥